

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Afdelingen for grundskole og
folkeoplysning

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 295 (Alm. del):

03-06-2009

I brev af 14. maj 2009 har udvalget efter ønske fra Pernille Frahm (SF) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 295:

”Synes ministeren, at det er rimeligt, at børn og unge mennesker med handicap ikke kan deltage i studieture, der er en del af undervisningen, og af skolen betragtes som forlagt undervisning, fordi merudgifterne for en elev med handicap kun dækkes, hvis turen er strengt nødvendig for at gennemføre uddannelsen?”

Studieture er som regel fyldt med relevant indhold som besøg med oplæg og rundvisninger samt kulturelle og sociale oplevelser. For børn og unge mennesker kan det være meget svært at holde sig inde i det vigtige sociale fællesskab i en skoleklasse, når man ikke har mulighed for at være med i aktiviteter, hvor man er sammen med klassen på andre og mere intense måder end i den daglige undervisning. Problemet er ikke mindre for børn og unge mennesker, der i forvejen har nogle ekstra barrierer at overvinde på grund af sit handicap.

Spørgsmålet bedes besvaret både for så vidt angår folkeskolen og gymnasier.”

Svar:

Folkeskolen

Efter folkeskolelovens § 16, stk. 5, kan dele af undervisningen organiseres og tilrettelægges som ekskursioner uden overnatning eller som lejrskoler med overnatning.

Ekskursioner og lejrskoler betragtes som en del af den samlede undervisning. Kommunen dækker derfor alle udgifter, hvis afholdelse er en forudsætning for gennemførelsen af ekskursioner og lejrskoler, herunder

merudgifter i forbindelse med handicappede elevers deltagelse, jf. § 50, stk. 6, i folkeskoleloven.

Kommunalbestyrelsen kan dog kræve, at forældrene sørger for elevernes forplejning under ekskursioner. I forbindelse med lejrskoleophold kan kommunalbestyrelsen kræve betaling af forældrene til dækning af udgifterne til elevernes forplejning.

Efter folkeskolelovens § 16, stk. 6, kan folkeskolen give mulighed for skolerejser med overnatning som et alternativ til den almindelige undervisning.

Skolerejser er et skolebaseret supplement til den almindelige undervisning. Som følge heraf er elevernes deltagelse i skolerejsen ikke en nødvendig forudsætning for at kunne følge klassens løbende undervisning. Skolen skal tilbyde alternativ undervisning til elever, der ikke deltager.

Kommunen er kun forpligtet til at afholde alle udgifter til lærernes deltagelse i skolerejser, jf. folkeskolelovens § 50, stk. 7. Der er dog intet til hinder for, at kommunen dækker en større andel af udgifterne til skolerejser. Der er således mulighed for, at en kommune kan dække merudgifterne til handicappede elevers deltagelse i skolerejser, men den er ikke forpligtet hertil.

Jeg skal også gøre opmærksom på, at den enkelte elevs ret til at deltage i ekskursioner, lejrskoler og skolerejser kan ikke betinges af erlæggelse af et beløb eller anden ydelse.

De gymnasiale uddannelser

Det må bero på en misforståelse, hvis skolerne kategoriserer ekskursioner som forlagt undervisning. Forlagt undervisning er ifølge de gymnasiale uddannelseslove undervisning i et halvt til et helt år, der foregår ved en udenlandsk uddannelsesinstitution for elever, der har tilmeldt sig en ordning, hvor dette på forhånd er planlagt.

Ekskursioner er derimod en- eller flerdagsaktiviteter i ind- eller udland tilrettelagt for alle elever i en klasse som en del af undervisningen. Eleverne har mødepligt til ekskursioner med begrænset deltagerbetaling, det vil sige, hvor betaling kun dækker udgifterne til forplejning (50 kr. pr. døgn i 1998-niveau). Eleverne kan ikke udelukkes fra deltagelse på grund af manglende betaling. Hvis udgifterne er større, er det frivilligt at deltage, og skolen skal tilbyde alternativ undervisning til elever, der ikke deltager.

De gymnasiale uddannelsesinstitutioner har pligt til at tilbyde handicappede elever specialpædagogisk bistand, hvis de har behov for det. Institutionerne kan få tilskud til deres udgifter til specialpædagogisk bistand -

også kaldet specialpædagogisk støtte (SPS) - fra Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte i henhold til bekendtgørelse nr. 873 af 1. september 2008 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsudannelser m.v.

Specialpædagogisk støtte kan anvendes i forbindelse med den almindelige undervisning på institutionen, i obligatorisk praktik, eller når det er nødvendigt, i forbindelse med blandt andet uddannelsesophold, praktikophold og studierejser i udlandet, der gennemføres som led i undervisningen, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 873.

SPS-ordningen dækker udgifter forbundet med at flytte den specialpædagogiske støtte, således at støtten følger den uddannelsessøgende på studieturen. Som udgangspunkt gælder følgende:

- Udgifter til for eksempel fly eller tog dækkes for støttepersonen/hjælperen/tolken.
- Udgifter til hotel, vandrehjem, entreer m.v. dækkes for støttepersonen/hjælperen/tolken.
- Udgifter til støttepersonen/hjælperen/tolkens kost dækkes i henhold til Finansministeriets takster om diæter.
- Timedagpenge til støttepersonen/hjælperen/tolken, når studieturen er af mere end 24 timers varighed i henhold til Finansministeriets takster.
- Tilskud til 7,4 timers støtte pr. dag samt til arrangementer af særlig studierelevant karakter uden for normal skoletid for eksempel teaterforestillinger.

Såfremt det er nødvendigt, kan der ydes tilskud til, at flere støttepersoner/hjælpere/tolke deltager på turen. Der kan dog maksimum ydes tilskud på 7,4 timer pr. dag for to støttepersoner/hjælpere/tolke.

Den uddannelsessøgendes personlige merudgifter som følge af handicap, for eksempel højere udgifter til transport af el-kørestol, støtte/tolk i fritiden eller behov for enkeltværelse, dækkes ikke af SPS-ordningen.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder